

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 110.936 van 3 oktober 2002
in de zaak A. 127.255/XII-3665.**

In zake : Ida ROELANDT
 die woonplaats kiest bij
 advocaat Marc Van Asch,
 kantoor houdende te Vilvoorde,
 Bergstraat 5

tegen :

de SCHOLENGROEP 17 WAASLAND

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Ida Roelandt op 26 september 2002 heeft ingediend waarin bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing wordt gevorderd van de tenuitvoerlegging van het besluit van 20 september 2002 van de delibererende klassenraad van het koninklijk atheneum, vijfde jaar menswetenschappen, “en voor zoveel als nodig van de voorgaande beslissingen van de klassenraad d.d. 30.06.2002 en 28.08.2002”;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster de nietigverklaring vordert van dezelfde beslissing;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster bij uiterst dringende noodzakelijkheid het bevelen van voorlopige maatregelen vordert onder verbeurte van een dwangsom;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 27 september 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 1 oktober 2002, om 10.00 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad G. van Haegendoren;

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. Van Asch, die verschijnt voor verzoekster, en van advocaat K. Van De Sijpe, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat verzoekster tijdens het schooljaar 2001-2002 leerling is in het vijfde leerjaar ASO menswetenschappen in het koninklijk atheneum te Sint-Niklaas;

Overwegende dat de delibererende klassenraad op 30 juni 2002 beslist verzoekster een uitgestelde proef op te leggen voor de vakken Engels en geschiedenis “wegens tekorten op dagelijks werk en summatieve proef”; dat verzoekster ook een vakantiewerk voor het vak wiskunde dient te maken;

Overwegende dat de delibererende klassenraad op 28 augustus 2002 aan verzoekster een C-attest uitreikt, met als motivering :

“de onvoldoende resultaten van Ida voor meerdere vakken, zowel voor dagelijks werk als voor de examens, alsook het totaal onvoldoende resultaat voor geschiedenis bij de uitgestelde proef, heeft de klassenraad doen beslissen Ida een attest C te geven. Ida werd in het verleden reeds tweemaal het advies gegeven geen ASO te volgen.”;

Overwegende dat de delibererende klassenraad op 20 september 2002 in verband met verzoekster beslist “het C-attest toegekend tijdens de klassenraad van woensdag 28 augustus 2002 te handhaven”; dat over die deliberatie volgend verslag is opgesteld :

“De klassenraad neemt kennis van het oordeel van de beroepscommissie. Na kennis genomen te hebben van dit oordeel wordt voorgesteld volgende twee mogelijkheden te overwegen :

a) advies uit te brengen over het voorstel Ida de mogelijkheid te geven over te gaan naar 6STW

Dit voorstel wordt ongunstig geadviseerd omdat Ida de doelstellingen voor bepaalde vakken om de 6STW met enige kans op succes te doorlopen niet heeft verworven. Dit fenomeen doet zich vooral voor in de wetenschappelijke vakken

waar Ida in de 5MW slechts 2 uur natuurwetenschappen heeft gevolgd daar waar men in de afdeling 6STW 6 uur wetenschappen heeft nl. 2 uur toegepaste biologie, 3 uur toegepaste chemie en 1 uur toegepaste fysica.

b) te beslissen Ida een A-attest of een C-attest te geven voor haar prestaties in de 5MW

Hier heeft de klassenraad unaniem beslist het C-attest toegekend tijdens de klassenraad van woensdag 28 augustus 2002 te handhaven.

De klassenraad heeft voor deze beslissing zich vooral laten leiden door het oordeel van de beroepscommissie die meldt dat alle toetsen en examens correct werden beoordeeld Het deliberatiereglement werd correct meegedeeld. De argumenten, aangehaald tijdens de klassenraad van woensdag 28 augustus 2002, werden door de klassenraad bevestigd. Ida behaalde 4 grote tekorten tijdens het tweede examen met name Geschiedenis 26%, Engels 42%, Wiskunde 30% en Sociologie 41%. Haar werden twee herexamens opgelegd met name Geschiedenis en Engels. Om het volgend schooljaar degelijk te kunnen aanvatten werd haar bovendien een vakantietaak Wiskunde opgelegd. Voor het herexamen Engels behaalde Ida 54% en voor het herexamen Geschiedenis behaalde ze 28% nauwelijks meer dan tijdens het tweede examen. De klassenraad vindt dan ook dat Ida nagenoeg kansloos is als ze tijdens het schooljaar 2002-2003 de afdeling 6MW moet volgen.”;

Over het voorwerp van de vordering.

Overwegende dat de laatst aangehaalde en in hoofdorde bestreden beslissing genomen is ter beëindiging van de procedure die is vastgesteld in de artikelen 64 en volgende van het besluit van 13 maart 1991 van de Vlaamse regering betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna ook : het organisatiebesluit); dat in deze procedure is voorzien voor het geval een beslissing van de delibererende klassenraad wordt betwist, wat te dezen het geval was met de uitgestelde beslissing van 28 augustus 2002; dat ter beëindiging van die procedure de delibererende klassenraad eventueel een nieuwe, “definitieve” beslissing dient te nemen, wat te dezen is gebeurd met de nu aangevochten beslissing van 20 september 2002; dat de vordering tot schorsing “voor zoveel als nodig van de voorgaande beslissingen” geen voorwerp heeft;

Over de gegrondheid van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten

beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende dat, behoudens tegenaanwijzingen, het door verzoekster aangevoerd dreigend verlies van een schooljaar op zich reeds volstaat als moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat daarenboven een vordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan verantwoorden; dat de verwerende partij geen opmerkingen maakt betreffende de uiterst dringende noodzakelijkheid noch over het moeilijk te herstellen ernstig nadeel en ter terechtzitting verklaart deze voorwaarden aanwezig te achten; dat beide voorwaarden als bewezen worden beschouwd;

Overwegende dat verzoekster als middel onder meer de onwettigheid aanvoert ten aanzien van de motieven; dat zij verwijst naar de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, naar het organisatiebesluit van 13 maart 1991, inzonderheid naar het artikel 5, en naar het schoolreglement; dat zij toelicht dat uit de motivering van de beslissing van de delibererende klassenraad niet blijkt dat de verwerende partij rekening heeft gehouden met de globale jaarresultaten, “zijnde alle resultaten, dagelijks werk en proeven tijdens het jaar afgenomen, alsook de concrete gegevens uit het dossier”; dat volgens verzoekster enkel rekening gehouden is met de dealexamens van het laatste semester, terwijl zij met inbegrip van de resultaten van het eerste semester en haar dagelijks werk een globaal eindpercentage haalt van 62,5% en “slechts één miniem onvoldoende (geschiedenis)”; dat zij de motivering zelfs onjuist noemt, aangezien zij niet voor “meerdere vakken” een onvoldoende heeft gekregen, maar enkel voor Engels en geschiedenis en, na herexamens, nog enkel voor geschiedenis; dat verzoekster voor wat dit laatstgenoemde vak betreft ook breedvoerig kritiek geeft over de wijze waarop het herexamen is verlopen; dat zij aanvoert al deze kritiek ook bij de overlegprocedure kenbaar te hebben gemaakt, zonder resultaat, en aan de beroepscommissie te hebben voorgelegd; dat met die kritiek volgens haar geen rekening is gehouden;

Overwegende dat de verwerende partij vooreerst verwijst naar het deliberatiesysteem van de school, meegedeeld aan de ouders, en waaruit blijkt, eensdeels, dat de puntenverdeling gebeurt volgens een verhouding dagelijks werk (400 punten), examen 1 (250 punten) en examen 2 (350 punten) en, anderdeels, dat een leerling op een eventuele uitgestelde proef 50% dient te behalen en “er niet meer gedelibereerd [wordt] over tekorten”; dat zij repliceert dat de klassenraad niettemin

“om billijkheidsredenen” oordeelde “alsnog over te gaan tot deliberatie” op 28 augustus 2002, dat hij in zijn motivering bij de eindbeslissing wees op de onvoldoende resultaten voor meerdere vakken, zowel voor dagelijks werk als voor de examens, alsook het totaal onvoldoende resultaat voor geschiedenis bij de uitgestelde proef; dat zij onder verwijzing naar hetzelfde artikel 5 van het organisatiebesluit aanvoert dat de klassenraad wel degelijk oog had voor al de concrete gegevens van het dossier, en in het bijzonder voor de notulen van de begeleidende klassenraad waaruit een neerwaartse evolutie te onderkennen valt; dat zij nog aanstipt dat de ouders van verzoekster nooit op de contactmomenten aanwezig zijn, zodat voor eventuele remediëring leraars, directie en klassenraad “in de woestijn te prediken [stonden]”; dat verwerende partij nog opmerkt dat de beroepscommissie in aanwezigheid van een pedagogische adviseur geschiedenis duidelijk bevestigd heeft “dat de vragen voor het vak geschiedenis correct waren opgesteld, beantwoordend aan het niveau van de klas, en dat de betrokken leraar geschiedenis wel degelijk correct heeft gequoteerd”;

Overwegende dat de delibererende klassenraad zich overeenkomstig artikel 5, § 5, van het organisatiebesluit, bij zijn beslissingen over het al dan niet slagen van een leerling laat leiden door concrete gegevens uit het dossier van de leerling, dat minstens bevat de resultaten van proeven, toetsen of examens die door de leraars van de leerling werden afgenomen alsmede de beslissingen, vaststellingen en de adviezen van de begeleidende klassenraad;

Overwegende dat het schoolreglement preciseert dat de eindbeslissing niet het resultaat is van een mathematische optelling van de cijfers van alle vakken op het rapport en dat de delibererende klassenraad rekening moet houden met het advies dat door de betrokken leraars voor elk vak of deelvak wordt geformuleerd; dat die adviezen luidens het schoolreglement rekening houden met de behaalde resultaten zoals ze op het rapport staan, de evolutie van de resultaten zoals ze terug te vinden zijn in de verslagen van de begeleidende klassenraad en andere belangrijke elementen zoals eventueel, in bijzondere gevallen, medische, sociale en familiale redenen;

Overwegende dat, zo het door verzoekster berekende “globaal eindresultaat” van 62,5% een mathematische optelling is die niet bepalend mag zijn voor de beoordeling van haar slagen, uit dit cijfer wel blijkt dat zij niet voor alle vakken een ondermaatse leerling kan zijn en, in geval van onvoldoende presteren op

sommige vakken, noodwendig ook beter dan gemiddeld heeft moeten presteren op andere vakken om dit “globaal eindresultaat” te halen; dat, zonder het rapport van verzoekster in detail te ontleden, de Raad merkt dat er goede en minder goede cijfers op prijken en dit voor sommige vakken in stijgende, voor andere vakken in dalende lijn; dat de Raad ook merkt dat de notulen van de begeleidende klassenraad over verzoeksters presteren een beeld geeft met positieve en negatieve schakeringen; dat het dit geheel van elementen is waardoor een delibererende klassenraad zich moet leiden wanneer hij zijn discretionaire bevoegdheid uitoefent om te oordelen of een leerling geslaagd is; dat de delibererende klassenraad, zeker in een geval zoals hier voorligt waarin hij op advies van de beroepscommissie opnieuw moet samenkomen nadat een leerling de beslissing heeft aangevochten, zorgvuldig in de motieven van zijn eindbeslissing deze afweging moet doen blijken; dat immers de beroepsprocedure geregeld bij het organisatiebesluit er in ieder geval op gericht moet zijn om de klachten en de argumenten van een verzoeker te onderzoeken; dat verzoekster een antwoord op haar klachten moet vinden, hetzij finaal in de beslissing van de delibererende klassenraad, hetzij ten minste in het advies van de beroepscommissie;

Overwegende dat de thans bestreden beslissing als motivatie verwijst naar het advies van de beroepscommissie “die meldt dat alle toetsen en examens correct werden beoordeeld”, naar het deliberatiereglement, naar de “argumenten, aangehaald tijdens de klassenraad van woensdag 28 augustus 2002”, naar de vier “grote tekorten tijdens het tweede examen” en naar de punten van het herexamen Engels en van het herexamen geschiedenis;

Overwegende dat de inhoud van het advies van de beroepscommissie niet te nuttiger tijd aan verzoekster lijkt meegedeeld te zijn geweest; dat de Raad prima facie vaststelt dat verzoekster hoe dan ook in dit advies geen antwoord op haar klachten had kunnen vinden; dat immers, wat de wijze van beoordelen betreft, enkel een overzicht is opgesteld in een tabel van verzoeksters tekorten; dat het advies aldus niet lijkt te kunnen aantonen dat ook rekening is gehouden, laat staan in welke mate, met de overige resultaten van verzoekster, met de evolutie van die resultaten of met de diverse opmerkingen van de begeleidende klassenraad; dat specifiek voor wat het herexamen geschiedenis betreft, het advies op de eerste bladzijde wel noteert bij de aanwezigen “W. Schuermans, waarnemer, Ped. Adv. voor het vak geschiedenis”; dat echter op de vierde bladzijde de namen staan genoteerd van de personen die werden gehoord: verzoekster, haar ouders, haar raadsman, de vakleraar geschiedenis en de klastitularis; dat voorts het advies noteert

dat uit het horen van die laatstgenoemde personen “blijkt dat de uitgestelde proef geschiedenis correct verbeterd is”; dat die notulering al niet duidelijk maakt of de als “waarnemer” aanwezige pedagogisch adviseur ook gehoord is - de indruk van het tegendeel wordt eerder gewekt - laat staan waarom hij, en vervolgens de beroepscommissie, van oordeel zijn dat de kritiek van verzoekster over het verloop van haar herexamen van geen waarde is en het examen geschiedenis “correct werd beoordeeld”; dat, zoals een en ander is genotuleerd, met zelfs voorgedrukte onderdelen, het advies veeleer de indruk wekt op dit punt een stijlformule te zijn;

Overwegende dat het deliberatiereglement, door te bepalen dat bij een onvoldoende over een herexamen over het tekort niet meer gedelibereerd wordt, prima facie in strijd lijkt te zijn met het organisatiebesluit, dat in alle omstandigheden een beraadslaging voorschrijft door de delibererende klassenraad die daarenboven met alle gegevens van het dossier, en dus niet enkel met het resultaat van een herexamen, rekening te houden heeft; dat, ook al heeft de klassenraad uiteindelijk toch opnieuw over verzoekster gedelibereerd, de Raad voorlopig aanneemt dat het bestaan van die prima facie onwettige regeling invloed heeft gehad op de wijze van delibereren;

Overwegende dat het motief van de “argumenten, aangehaald tijdens de klassenraad van woensdag 28 augustus 2002” lijkt te refereren aan de aldaar opgenomen verwijzing naar “de onvoldoende resultaten van Ida voor meerdere vakken, zowel voor dagelijks werk als voor de examens, alsook het totaal onvoldoende resultaat voor geschiedenis”; dat die korte verwijzing niet lijkt te volstaan als motief, nu verzoekster een antwoord mocht verwachten op haar kritiek die onder meer inhield dat zij ook goede punten haalde, dat zij niet voor “meerdere” vakken onvoldoende resultaten behaalde en dat de onvoldoende na de herexamens uiteindelijk te situeren is bij een enkel vak, geschiedenis, welk geen hoofdvak is, zodat het C-attest uitsluitend op basis van die onvoldoende voor geschiedenis wordt gegeven;

Overwegende dat, door te verwijzen naar de “grote tekorten tijdens het tweede examen” en alleen naar die tekorten, verwerende partij opnieuw lijkt te bevestigen geen oog te hebben gehad voor de resultaten van dagelijks werk, van het eerste examen, van de evolutie en van de opmerkingen van de delibererende klassenraad en dit precies nadat verzoekster haar dit als kritiek had aangewreven; dat overigens niet onmiddellijk de relevantie wordt ingezien van bepaalde tekorten,

indien de klassenraad het toch nodig vond daarvoor bijkomende inspanningen aan verzoekster te vragen;

Overwegende dat vooralsnog niet wordt gezien hoe het motief, dat verzoekster voor het herexamen Engels 54% behaalde, de beslissing kan schragen;

Overwegende dat, al wat voorafgaat in overweging nemende, ten slotte het motief dat verzoekster voor het herexamen geschiedenis 28% behaalde, “nauwelijks meer dan tijdens het tweede examen”, niet voldoende lijkt om de beslissing te schragen, te meer omdat het precies het examen betreft waarop verzoekster kritiek heeft geuit waarop zij noch in de bestreden beslissing, noch in het advies van de beroepscommissie - mocht de inhoud ervan haar al zijn meegedeeld - antwoord lijkt te kunnen vinden;

Overwegende dat uit wat voorafgaat voorlopig wordt aangenomen dat de delibererende klassenraad zijn beslissing over het slagen van verzoekster niet heeft gesteund op alle concrete gegevens van haar dossier, minstens dit niet op afdoende wijze in de bestreden beslissing heeft tot uiting gebracht en dat hij niet voldoende aandacht lijkt te hebben gehad voor de bezwaren van verzoekster bij het verloop van het examen geschiedenis, minstens de weerlegging van die bezwaren niet voldoende tot uiting heeft gebracht; dat het middel in de besproken mate ernstig is;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen;

Over de vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen, onder verbeurte van een dwangsom.

Overwegende dat verzoekster het bevelen van de volgende voorlopige maatregelen bij uiterst dringende noodzakelijkheid vordert :

- “1. Dat Ida Roelandt voorlopig zou toegelaten worden om de lessen bij te wonen in het 6e jaar menswetenschappen.
Dat dit haar moet toelaten het schooljaar op een normale manier te kunnen volgen en niet het risico te lopen verscheidene weken of maanden te zien verloren gaan, waarna het schooljaar, zelfs bij positieve beslissing van de Raad de facto toch verloren zou gaan.

2. Dat zou bevolen worden aan de inrichtende macht om de delibererende klassenraad opnieuw te doen samenkomen binnen de 48 uur na het tussen te komen arrest en dit om de beslissing d.d. 20.09.2002 te heroverwegen en opnieuw te beraadslagen over het A-attest van Ida Roelandt in aanmerking nemend de hierna aangehaalde middelen en principes en de overwegingen in het tussen te komen arrest van de Raad, en de delibererende klassenraad te bevelen haar beslissing te betekenen aan verzoekers bij aangetekende brief uiterlijk daags na de genomen beslissing.
3. Verwerende partijen zich in solidum te horen veroordelen tot betaling van een dwangsom a rato van 2.500,00 € per dag vertraging van het te nemen beslissing”;

Overwegende dat de Raad van State overeenkomstig artikel 18, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State onder de in artikel 17, § 2, eerste lid, bepaalde voorwaarden, alle nodige maatregelen kan bevelen om de belangen van de partijen of van de personen die belang hebben bij de oplossing van de zaak veilig te stellen, met uitzondering van de maatregelen die betrekking hebben op de burgerlijke rechten; dat die maatregelen ook, overeenkomstig artikel 18, derde lid, van dezelfde wetten, kunnen worden bevolen in geval van uiterst dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat, om de hiervoor uiteengezette redenen, de Raad van oordeel is dat de grondvoorwaarden van, kort gezegd, uiterst dringende noodzakelijkheid, ernstige middelen en moeilijk te herstellen ernstig nadeel vervuld zijn;

Overwegende dat de voorlopige maatregelen die de Raad dan mag bevelen, “nodig” moeten zijn om “de belangen van de partijen” veilig te stellen; dat dit inhoudt dat de voorlopige maatregelen die verzoekster vraagt aan de verwerende partij op te leggen niet verder moeten strekken dan nodig om haar belangen veilig te stellen;

Overwegende dat waar verzoekster allereerst belang bij heeft, een nieuwe beraadslaging is van de delibererende klassenraad met het oog op een vaststaande uitslag, waaruit daarenboven mag blijken dat rekening is gehouden met haar ernstig bevonden bezwaren; dat verzoekster op dit ogenblik de lessen volgt van het vijfde jaar STW, technisch onderwijs; dat het nadeel waarop zij zich beroept om reeds de lessen te mogen volgen in het zesde jaar ASO menswetenschappen zich tegen haar zal keren indien de delibererende klassenraad alsnog een B-attest of een C-attest zou uitreiken; dat zij dan immers evenzeer in 5STW lessen gemist zal hebben; dat de Raad oordeelt dat haar belangen in de huidige stand van de procedure

voldoende veilig gesteld worden door het bevelen van een voorlopige maatregel die tot een spoedige beraadslaging van de klassenraad leidt zodat zij niet “verscheidene weken of maanden” in het ongewisse moet blijven; dat te dezen niets zich er tegen verzet om dit bevel rechtstreeks tot de delibererende klassenraad te richten; dat de klassenraad wel ook de tijd en gelegenheid moet worden gegeven, in het belang van de beide partijen, om de door verzoekster geopperde bezwaren te kunnen onderzoeken; dat achtenveertig uur daarvoor wat kort lijkt te zijn;

Overwegende dat verzoekster geen gegevens aanvoert die er op wijzen dat de verwerende partij geen gevolg zou geven aan huidig arrest; dat er geen reden is tot het opleggen van de gevraagde dwangsom,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van het besluit van 20 september 2002 waarbij de delibererende klassenraad van het koninklijk atheneum te Sint-Niklaas, vijfde jaar menswetenschappen, beslist het C-attest toegekend aan Ida Roelandt te handhaven.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen voor het overige.

Artikel 3.

Bevolen wordt dat voornoemde delibererende klassenraad onverwijld en uiterlijk woensdag 9 oktober 2002 samenkomt om zijn beslissing te heroverwegen, in aanmerking nemend de in huidig arrest ernstig bevonden bezwaren van Ida Roelandt, en het resultaat van deze beraadslaging aan verzoekster te betekenen bij aangetekend schrijven uiterlijk daags nadien.

Artikel 4.

De vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen onder
verbeurte van een dwangsom wordt voor het overige verworpen.

Artikel 5.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Artikel 6.

Dit arrest is onmiddellijk uitvoerbaar.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drie oktober 2002, door :

de HH. G. VAN HAEGENDOREN, wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
F. BONTINCK, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

F. BONTINCK.

G. VAN HAEGENDOREN.